

La 23 mai 2017 în incinta Parlamentului Republicii Moldova a avut loc Adunarea Parlamentară EURONEST.

În cadrul Comisiei pentru securitate energetică a Adunării Parlamentare EURONEST, a fost prezentat raportul intitulat: "Consolidarea cooperării energetice în cadrul Parteneriatului Estic, în contextul implementării Acordului de la Paris din 2015, pentru schimbarea climei".

În cadrul Adunării Parlamentare EURONEST **Directorul Institutului de Energetică al AȘM, dr.Mihai Tîrșu**, a prezentat raportul privind măsurile și mecanismele implementate de Republica Moldova pentru decarbonizarea sectorului energetic. Prezentarea este atașată.

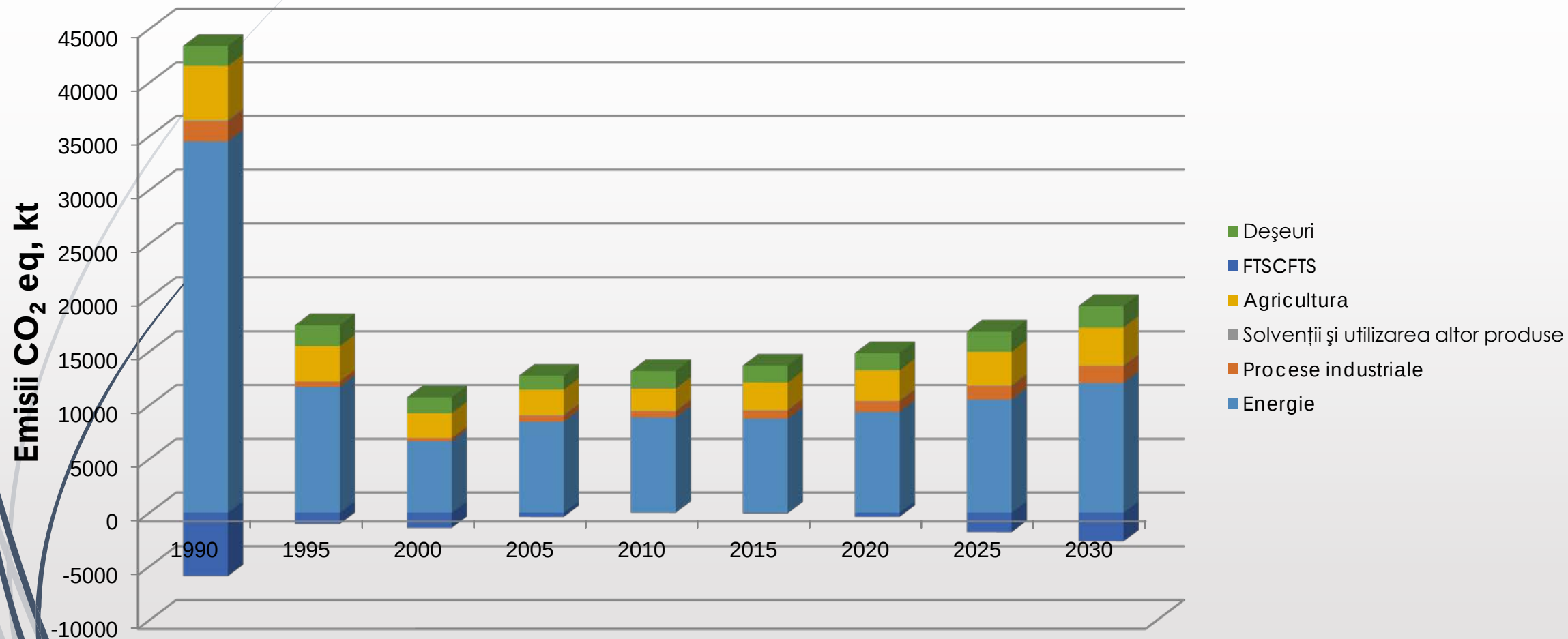

Programe și mecanisme dezvoltate în Republica Moldova pentru decarbonizarea sectorului energetic

Mihai TÎRȘU, Director IE AȘM

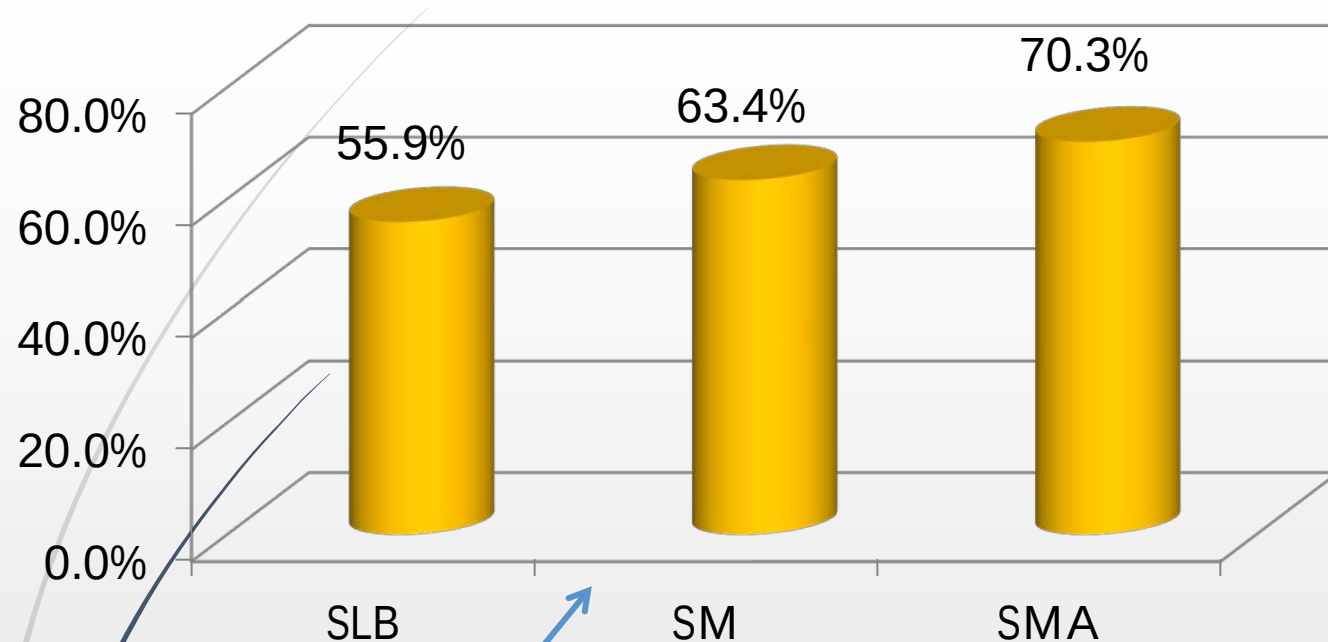
Emisiile R.Moldova (2014-2030 este prognoză)

În 2014 sectorul energie a contribuit cu 64% (aici
întră și transportul)

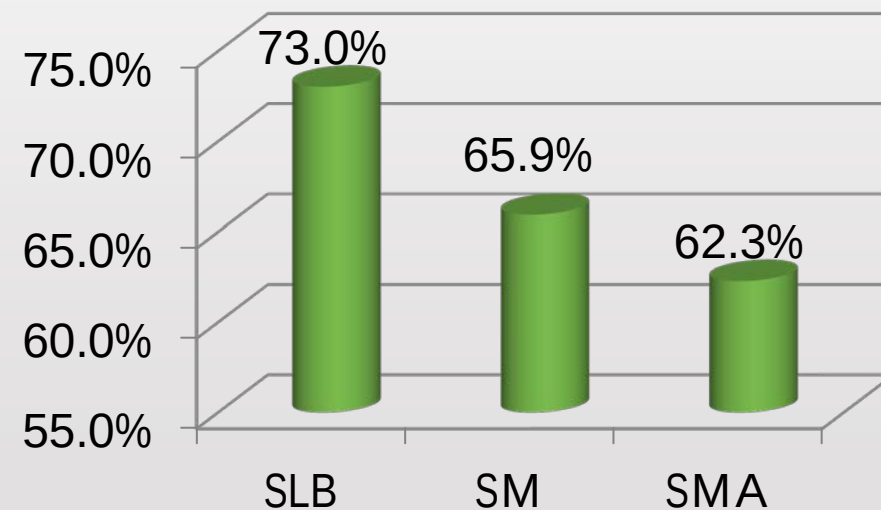
Prognoza emisiilor generate de sectorul energie

Reducerea de CO2 în 2030 față de 1990

Odată cu implementarea măsurilor emisiile CO2 către 2030 se vor reduce

Emisiile generate de sectorul energie către 2030 se vor reduce cu 7% în SM și 11% în SMA

➤ **Guvernul/Parlamentul a aprobat :**

- Strategia de dezvoltare cu emisii reduse până în 2030 și Planul de Acțiune pentru implementare, care include 51 de acțiuni de atenuare din totalul de 136, inclusiv cele aflate în implementare (30.12.2016);
- Legea privind ratificarea Acordului de la Paris (04.05.2017);

➤ **Legea privind promovarea energiei din surse regenerabile (26.02.2016);**

➤ **Planul Național de Acțiuni privind eficiența energetică pentru 2013-2015, la 07.02.2013 și pentru 2016-2018, la 21.12.2016;**

➤ **Au fost elaborate 4 NAMA (National Appropriate Mitigation Actions), dintre care 3 pentru sectorul energetic:**

NAMA1: „Promovarea Centralelor Electrice cu Cogenerare de mică capacitate în R. Moldova

NAMA2: “Promovarea iluminatului eficient în R. Moldova”

NAMA3: “Promovarea obținerii energiei din deșeuri în R. Moldova”

Produsele obținute în cadrul proiectului NAMA (LECB)

Investițiile necesare pentru realizarea NAMAs, mil Euro

NAMA	TOTAL	Donatorii			National: Buget, Beneficiarii, ESCO
		Total	Grant	Imprumut concesional	
Iluminatul	192	90.5	10.6	79.9	101.5
CET mici	22.0	14.0	3.2	10.8	7.9
Forestier	116.7	85.5	85.5	0	31.2
Deseuri	14.0	7.8	0.8	7.0	6.2
TOTAL	344.7	197.8	100.1	97.7	146.9

Produsele obținute în cadrul proiectului NAMA (LECB)

Performanțele NAMAs

NAMA	Reducerea de GES total, MtCO2	Reducerea de GES/an catre 2030, MtCO2	INDC conditionat		Indicatori Dezvoltare Durabila
			Obiectivul , MtCO2	Contributi a NAMA, %	
Iluminatul	4.58	0.327		8.6	Reducerea consumului de energie cu cca 60%; reduceri de costuri: 64 mil \$/an; 4000 noi locuri de munca, etc.
CET mici	1.04	0.041		1.1	20 MW; reducerea costurilor cu 4,4 mil \$/an, a combustibilului cu 32%; noi locuri de munca
Forestier	5.15	0.284		7.4	Eliminarea eroziei solurilor; noi locuri de munca, etc
Deseuri	3.39	0.095		2.5	4 MW; Sanatate sporita; Noi locuri de munca
TOTAL	14.16	0.748	3.814	19.6	

Proiecte implementate/ în implementare care au contribuit la atenuare

- Linia de finanțare în Moldova – MoSEFF lansată de BERD, care a alocat 42 mln Euro pentru creșterea eficienței energetice prin implementarea a 250 proiecte. În rezultatul implementării acestor proiecte s-a redus anual emisiile de CO₂ cu 57,511 tCO₂/an;
- Proiectul Energie și biomasă finanțat de UE și implementat de UNDP a instalat centrale pe biomasă în 190 de școli și grădinițe, iar 140,000 de persoane beneficiază de confort termic sporit și ecologic.
- Programul MoREFF lansat de BERD, care acordă împrumuturi pentru implementarea tehnologiilor energo-eficiente în locuințe
- Proiectele de eficiență energetică implementate de Fondul de Eficiență Energetică
- Proiectele regionale INOGATE, care au scopul de creștere a eficienței energetice în clădiri

Altele...

Concluzii

- Proiectele de eficiență energetică implementate în Moldova în perioada 2010-2016 a contribuit la reducerea emisiilor de GES, fapt ce a modificat traiectoria de evoluție a lor către anul 2030, fiind așteptată o reducere de 14%.
- Proiectele ce urmează a fi implementate în următoarea perioadă se estimează că vor aduce o descreșterea a emisiilor de GES către anul 2030 cu încă 23%.

Vă Mulțumesc